

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.225.2025

**Pani
Małgorzata Potocka
Radna Miasta Krakowa**

Odpowiadając na Pani interpelację w sprawie udrożnienia cieków na terenie Krakowa, przekazaną 27 lutego 2025 r. przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa, uprzejmie informuję, że prawa właścicielskie w stosunku do śródlądowych wód płynących zgodnie z art. 212 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.), wykonuje Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Utrzymywanie wód należy do właściciela i jest realizowane zgodnie z art. 227 ust. 3 ww. ustawy.

Gmina Miejska Kraków uznając za konieczne utrzymanie w należyтым stanie technicznym koryt cieków naturalnych oraz zapewnienie swobodnego spływu wód i lodów oraz mając na uwadze względy społeczne, tj. ochronę zabudowań przed podtopieniami, podjęła współpracę z PGW Wody Polskie w zakresie partycypacji w kosztach utrzymania cieków. W I kwartale br. zostanie zorganizowane spotkanie z udziałem PGW Wody Polskie oraz miejskich jednostek w celu określenia odcinków cieków naturalnych, które będą udrażniane w ramach planowanych środków finansowych przewidzianych na ten cel w budżecie Miasta Krakowa. W pierwszej kolejności typowane będą odcinki cieków, na których istnieje niebezpieczeństwo obsunięcia się skarp i zagrożenie zniszczenia infrastruktury drogowej oraz odcinki, które mają istotny wpływ na poziom zagrożenia powodziowego. Po ustaleniu ww. miejsc niezbędne będzie zawarcie stosownych porozumień (umów) z PGW Wody Polskie.

Uprzejmie informuję, że trwają prace nad aktualizacją dokumentu pn. „Kierunki rozwoju i zarządzania terenami zieleni na lata 2019-2030”, przyjętego zarządzeniem nr 2282/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 września 2019 r. Istotnym elementem aktualizowanego dokumentu będą kwestie związane z ekohydrologią i wykorzystaniem terenów zieleni do retencjonowania wody i spowalniania spływu powierzchniowego. W ramach aktualizacji dokumentu ma powstać mapa priorytetowych terenów zieleni, przeznaczonych do realizacji inwestycji zapewniających retencję wód opadowych (w szczególności w oparciu o błękitno-zieloną infrastrukturę), z uwzględnieniem zagrożenia powodzią i podtopieniami.

Prowadzone działania utrzymaniowe wymagają przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w tym przepisów wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) Winny one podlegać szczegółowej analizie pod kątem występowania gatunków chronionych. Realizacja takich działań wymaga uzyskania stosownych pozwoleń i decyzji, jak również dokonania stosownych zawiadomień właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska o zamiarze ich prowadzenia oraz wydania ewentualnej zgody na odstąpienia od zakazów wymienionych w rozporządzeniach dotyczących ochrony gatunkowej zwierząt zgodnie z art. 56 ust. 2 ustawy o *ochronie przyrody*, w tym zgody na zniszczenie siedliska chronionych gatunków w przypadkach wymienionych w ustawie o *ochronie przyrody* (art. 56 ust. 4) oraz ustalenia rekompensaty przyrodniczej. Ponadto doliny rzek będące naturalnymi korytarzami ekologicznymi podlegają ochronie na mocy ustawy o *ochronie przyrody*, jako trasy migracji zwierząt łownych chronione są w Polsce *Prawem łowieckim*, a jako element systemu hydrologicznego na mocy ustawy *Prawo wodne*. Ochrona korytarzy ekologicznych związanych z rzekami jest szczególnie ważna w obszarze zurbanizowanym i silnie przekształconym przez człowieka.

Wyznaczenie terenów zalewowych powinno odbywać się w trakcie modelowania hydrodynamicznego przepływu wód powodziowych w ciekach. Istotną rzeczą jest, aby retencjonowanie nadmiaru wody było skuteczne, tzn. aby uchwycić odpowiednią ilość wody w odpowiednim miejscu i czasie. Generalnie dąży się do zredukowania szczytu fali powodziowej. Modelowanie hydrodynamiczne na ciekach naturalnych było wykonywane przez Gminę Miejską Kraków. Model ochrony powodziowej Krakowa był prezentowany ówczesnemu Województwu Małopolskiemu - Jerzemu Millerowi, który zdecydował, że modelowaniem powinno się objąć doliny rzeczne zarówno w obrębie Krakowa, jak i poza nim. Zawarto porozumienie pomiędzy Gminą a Województwem Małopolskim i zlecono modelowanie dla większych dopływów Wisły. Nie wykonano modelowania m.in. dla Strugi Rusieckiej i Bibiczanki. Dodatkowo jednostki gminne i wydziały UMK dysponują aplikacją komputerową SCALGO, która umożliwia przeprowadzenie analiz gromadzenia się wody w nieckach terenowych z uwzględnieniem dopływu wynikającego ze spływu powierzchniowego. Model ten nie bierze jednak pod uwagę odpływu wód opadowych związanego z występowaniem kanalizacji deszczowej i odpływu poprzez rowy i ciek. Właściwe modelowanie hydrodynamiczne, które jest niezbędne dla wyznaczenia polderów zalewowych i zbiorników wykonuje się przez program MIKE+.

Zarząd Infrastruktury Wodnej w Krakowie zlecił opracowanie modelu hydrodynamicznego przepływu w rzece Drwinie i Drwini Długiej. ZIW pracuje również nad zleceniem projektowania kanału ulgi Sudołu Dominikańskiego (Rozrywki). Kanał ten nie będzie retencjonował wody, a rozwiązanie problemu ma nastąpić poprzez właściwy rozdział strug wodnych. Rozważenie wykorzystania środków z WFOŚ będzie możliwe po ustaleniu, czy PGW Wody Polskie uznają za zasadne wykonanie prac modelowania hydrodynamicznego i w jakim zakresie. ZIW proponuje także Wodom Polskim modelowanie Strugi Rusieckiej. Aktualnie nie ma jednoznacznej odpowiedzi od zarządcy cieku. Koncepcje i realizowane na ich podstawie inwestycje przyczynią się do odtworzenia utraconej retencji, co przyczyni się do poprawy jakości życia w Mieście i jego adaptacji do zmian klimatu oraz przeciwdziałania skutkom suszy.

PGW Wody Polskie w ramach „Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły” w latach 2020-2021 przeprowadziły analizę terenów zurbanizowanych pod kątem narażenia na powódzie miejskie (tj. zalanie obszarów z uwagi na niekorzystne ukształtowanie terenu). Powyższe opracowanie obejmowało również obszar Miasta Krakowa. Analiza ta była oparta wyłącznie na identyfikacji miejsc o niekorzystnym ukształtowaniu terenu (tzw. niecek bezodpływowych) bez wykonania zaawansowanych modeli hydraulicznych. Końcowym wynikiem niniejszego opracowania były wygenerowane karty informacyjne dla obszarów potencjalnie zagrożonych (104 karty) oraz obszarów potencjalnej retencji (70 kart).

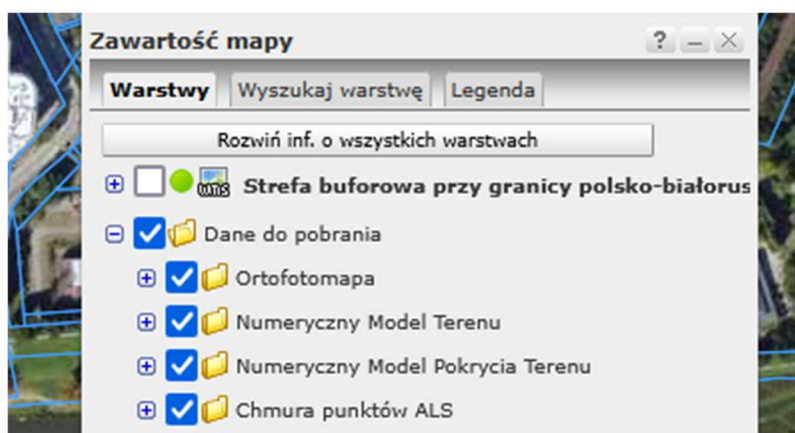
Aktualnie PGW WP są na etapie opracowywania koncepcji pn. „Rewitalizacja i poprawa warunków geomorfologicznych rzeki Dłubni”. Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie jako członek rady projektu uczestniczył w sporządzaniu wytycznych do stworzenia ww. opracowania. Koncepcja ta stanowi pierwszy etap prac polegających na wykonaniu analiz przedprojektowych zmierzających do wskazania najkorzystniejszego wariantu działań renaturyzacyjnych. W ramach Koncepcji dla odcinka rzeki Dłubni od zbiornika Zestawice do ujścia do Wisły wykonana zostanie interdyscyplinarna analiza zlewni obejmująca m.in. zagadnienia przyrodnicze, hydrologiczne, społeczne, czy też administracyjne. Wynikiem prac nad koncepcją będą zaproponowane warianty działań renaturyzacyjnych, uwzględniające zarówno aspekty środowiskowe, jak i społeczne.

Uwzględniając skalę urbanizacji Miasta Krakowa i jego specyfikę zabudowy (m.in. cieków przepływające w obrębie gęstej zabudowy mieszkaniowej), zasób dostępnych i możliwych do wykorzystania obszarów potencjalnej retencji terenowej jest mocno ograniczony. Niemniej właściwe jest dążenie do realizacji działań polegających na „oddaniu” rzece naturalnych terenów do rozlewania się wód powodziowych.

W odniesieniu do pytania dotyczącego uzgodnienia linii brzegowej cieków informuję, że dotychczas nie rozważano powołania Zespołu zadaniowego ds. uzgodnienia linii brzegowej cieków Gminy Miejskiej Kraków. Na podstawie art. 226 ustawy *Prawo wodne* właściciel wód (prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa wykonują Wody Polskie) utrzymuje wody z uwzględnieniem konieczności osiągnięcia celów środowiskowych. Zgodnie z art. 220 ww. ustawy linię brzegu ustala, w drodze decyzji, na wniosek podmiotu mającego interes prawny lub faktyczny, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej - dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych o ciągłym albo okresowym naturalnym odpływie wód powierzchniowych. Gmina może wykazać interes prawny lub faktyczny w ograniczonym zakresie, głównie jeżeli teren przyległy do cieków stanowi własność Gminy lub własność Skarbu Państwa reprezentowany przez Prezydenta Miasta Krakowa. Linię brzegu stanowi krawędź brzegu lub linia stałego porostu traw albo linia, którą ustala się według średniego stanu wody z okresu co najmniej ostatnich 10 lat. Podstawę ustalenia linii brzegu stanowi dostarczony przez wnioskodawcę projekt rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami od gruntów przyległych.

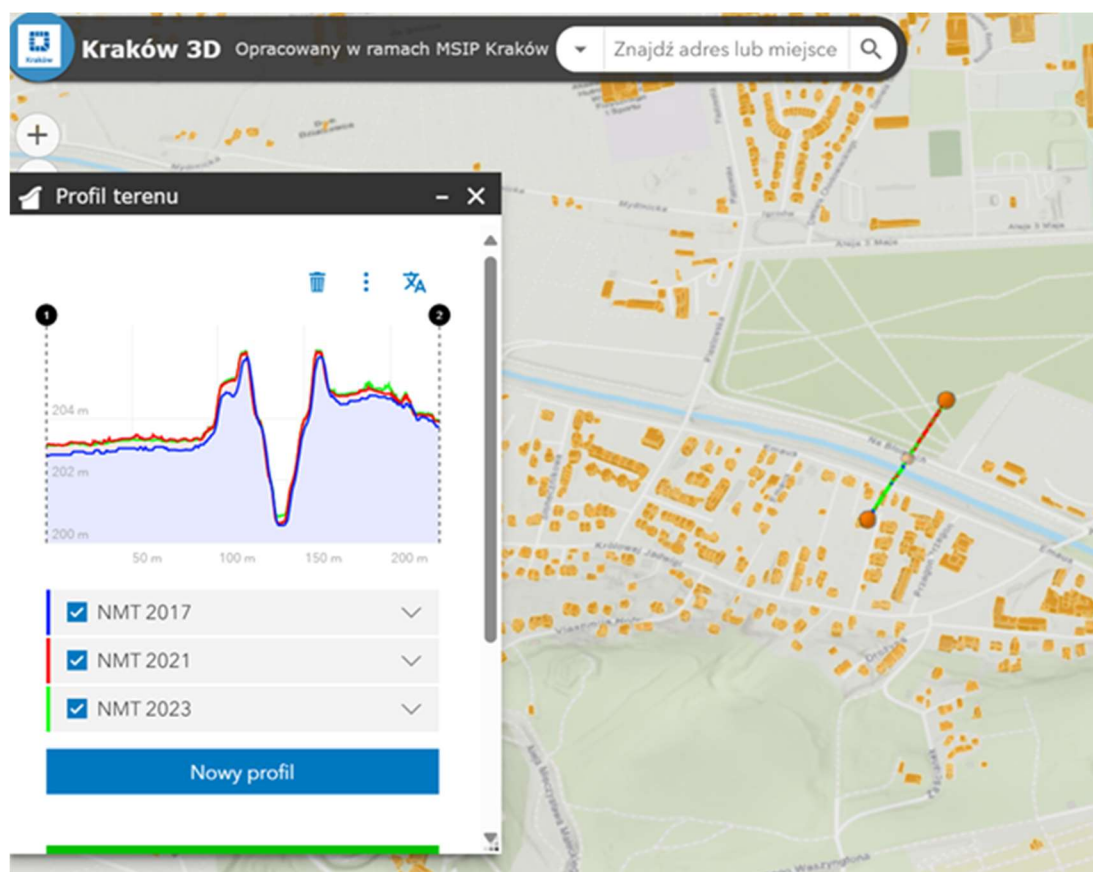
W odniesieniu do pytania, czy Gmina dysponuje aktualną siatką kartograficzną, która pozwoliłaby na wskazanie naturalnych zagłębień terenu, do których po weryfikacji własności (własność Gminy lub Skarbu Państwa) można skierować nadmiarową ilość wody z cieków, uprzejmie informuję, że Wydział Geodezji w ramach realizowanego projektu w roku 2021 i 2023

pozyskał dane ze skaningu laserowego LIDAR. Dane te zostały przekazane do Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii i jako zasób uwolniony z opłat są możliwe do pobrania ze strony geoportalu krajowego: <https://mapy.geoportal.gov.pl> z serwisu: Dane do pobrania.

Dane te mogą być referencyjnymi danymi do innych opracowań, takich jak: siatki kartograficzne, modele przestrzenne, opracowania, z których można odczytać wysokość terenu, zrobić przekrój terenu, zwizualizować w postaci trójwymiarowej, wyznaczyć warstwicę, wyznaczyć tereny spadku.

Miejski System Informacji Przestrzennej dysponuje tymi danymi oraz udostępnia aplikację Kraków 3D do samodzielnego narysowania profilu terenu w celu zbadania wysokości.

Ponadto na stronie [Miejski System Informacji Przestrzennej - MSIP Kraków](#) można otworzyć mapę z numerycznym modelem terenu zwizualizowanym według wysokości i nałożyć na to warstwę własności:

https://msip.um.krakow.pl/kompozycje/?link=80d8c9a93880490c82858d508f08cbf3&config=config_plan.json.

Wizualizację trójwymiarową oraz pomiary 2D i 3D można przeprowadzić samodzielnie w aplikacji [SimplyGeo - Kraków - MSIP](#).

z up. PREZYDENTA MIASTA

Stanisław Mazur

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Otrzymują:

1. Adresat
2. Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie
3. Zarząd Infrastruktury Wodnej w Krakowie
4. Wydział Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury
5. Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza
6. Wydział Geodezji
7. Biuletyn Informacji Publicznej
8. Aa